

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. kovo 2 d.
(OR. en)

6458/20

SAN 67
IPCR 10
PROCIV 14
COCON 7
RELEX 174

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Pasirengimas 2020 m. kovo 6 d. įvyksiančiam **Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos posėdžiui**
COVID-19
– *Pasikeitimas nuomonėmis*

Šio pranešimo priede delegacijoms pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas. Šiame diskusijoms skirtame dokumente pateikiama bendroji informacija pasikeitimui nuomonėmis, kurį numatoma surengti 2020 m. kovo 6 d. EPSCO tarybos posėdyje, ir klausimai pasikeitimui nuomonėmis palengvinti.

2020 m. kovo 6 d. EPSCO tarybos posėdis

COVID-19

Pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas

Apie pirmuosius COVID-19 atvejus Kinijos Hubėjaus provincijos Uhano mieste pranešta 2020 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Šios ligos protrūkis ėmė sparčiai plisti kitose Kinijos dalyse ir daugelyje kitų šalių.

Pirmieji COVID-19 atvejai Europos Sąjungoje nustatyti 2020 m. sausio 24 d. Todėl 2020 m. sausio 27 d. pirmininkaujanti valstybė narė surengė neeilinį Tarybos „Pirmininkaujančios valstybės narės draugų“ darbo grupės posėdį.

2020 m. sausio 28 d. pirmininkaujanti Kroatija nusprendė aktyvuoti integruotą politinio atsako į krizes mechanizmą (IPCR) dalijimosi informacija režimu. IPCR yra aukščiausiu politiniu lygmeniu veikianči ES reagavimo į įvairius sektorius apimančias krizes veiksmų koordinavimo sistema. Šiame mechanizme dalyvauja pirmininkaujanti valstybė narė, Komisija, EIVT, atitinkamos agentūros, Europos Vadovų Tarybos pirmininko kabinetas, valstybių narių ir atitinkamų tarptautinių organizacijų ekspertai. Dalijimasis informacija pagal IPCR vyksta specialioje interneto platformoje, kurioje pateikiamos integruotos informuotumo apie padėtį ir analizės (ISAA) ataskaitos, situacijų žemėlapiai ir suinteresuotųjų subjektų pranešimai.

Tą pačią dieną Komisijos pirmininkė aktyvavo antrąją krizių koordinavimo sistemos (ARGUS) etapą, o Prancūzija paprašė pagalbos pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą (SCSM), kad galėtų teikti konsulinę paramą ES piliečių repatriacijai iš Uhano miesto. Vasario 9 d. Danija taip pat aktyvavo SCSM dėl repatriacijos iš Uhano miesto. Italijai ir Jungtinei Karalystei taip pat aktyvavus SCSM buvo sudarytos sąlygos vasario 21 d. iš Japonijos mieste Jokohamoje prisišvartavusio kruizinio laivo „Diamond Princess“ repatriuoti ES ir JK piliečius. Iš viso iš Sąjungos biudžeto pagal SCSM bendrai finansuota 515 ES piliečių repatriacija į Europą.

Siekdamos spręsti COVID-19 problemą kai kurios valstybės narės taip pat pasinaudojo SCSM, kad koordinuotų skubios medicinos pagalbos priemonių tiekimą trečiosioms šalims ir jį bendrai finansuotų, taip pat kad praneštų apie šių šalių papildomų medicinos pagalbos priemonių poreikius.

2020 m. sausio 30 d. Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) paskelbė COVID-19 protrūkį tarptautinio masto pavojaus visuomenės sveikatai situacija. Ji rekomendavo visoms šalims būti pasirengusioms protrūkio sustabdymui, įskaitant aktyvią stebėseną, ankstyvą nustatymą, izoliavimą ir atvejų valdymą, sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimą ir tolesnio plitimo prevenciją.

Europos Sąjungoje Sveikatos saugumo komitetas¹ (SSK), palaikydamas ryšį su Komisija, koordinuoja pranešimus apie riziką bei krizes ir valstybių narių reagavimo į dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai veiksmus. Iki 2020 m. kovo 2 d. reaguojant į COVID-19 buvo surengta dešimt SSK posėdžių.

2020 m. vasario 7 d. pirmininkaujanti valstybė narė sušaukė aukšto lygio vaizdo konferenciją, kurioje valstybės narės ir Komisijos bei Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) atstovai pasinaudojo proga apžvelgti padėtį ir aptarti visuomenės sveikatos požiūriu svarbius klausimus, susijusius su COVID-19 protrūkiu. Valstybės narės pasikeitė informacija apie priemones ir vykdomą veiklą. Jos taip pat pasidalijo patirtimi, susijusia su nacionalinių sistemų, skirtų reagavimui į pavojaus visuomenės sveikatai situacijas, aktyvavimu, ir šią patirtį palygino. Šio pasikeitimo nuomonėmis metu paaiškėjo, kad valstybių narių nacionalinių sistemų aktyvavimo lygis skiriasi priklausomai nuo epidemiologinės padėties.

2020 m. vasario 13 d. pirmininkaujanti Kroatija sušaukė neeilinį EPSCO tarybos posėdį, kuriame sveikatos ministrai pasikeitė nuomonėmis apie priemones, kurių imtasi, ir aptarė suderinto požiūrio į visuomenės sveikatos apsaugą ES priemones ir galimybes. Be to, ministrai apsvarstė netikėtų situacijų trečiosiose šalyse poveikį vaistų ir medicinos priemonių tiekimui ES ir susitarė, kad reikia išsamiai išnagrinėti padėtį.

¹ Įsteigtas Sprendimu (ES) 1082/2013 dėl didelių tarpvalstybinių grėsmių sveikatai.

Tame posėdyje Taryba priėmė išvadas dėl COVID-19², kuriose palankiai įvertino veiksmingą ES atsaką į iššūkius, kylančius dėl COVID-19 protrūkio, ir paragino valstybes narės imtis reikiamų priemonių savo bendradarbiavimui stiprinti. Ji taip pat paragino Komisiją išnagrinėti, kaip būtų galima suteikti valstybėms narėms geresnę prieigą prie asmeninių apsaugos priemonių, ir įvertinti visuotinių grėsmių sveikatai pasekmes vaistų prieinamumui ES ir tiekimo grandinių saugumui.

Nuo 2020 m. vasario 21 d. Italijoje labai išaugo COVID-19 atvejų skaičius, o kitose valstybėse narėse irgi pradėta fiksuoti, kad daugėja atvejų, kurie rodo, kad liga šiuo metu perduodama ES viduje ir nebėra susijusi, kaip anksčiau, tik su atvykusiais užsikrėtusiais asmenimis. Be to, per pastarąsias 10 dienų dėl COVID-19 ES mirė žmonės.

Nepaisant pastangų įveikti COVID-19 keliamus iššūkius, vis dar esama didelių neaiškumų dėl šios naujos rūšies užkrečiamosios ligos. Tai, kad daugelyje valstybių narių didžiąją daugumą atvejų sukėlė ligos plitimas pačioje šalyje, reiškia, kad kovos su šia liga priemonės šiuo metu keičiasi. Blogėjant epidemiologinei COVID-19 infekcijos padėčiai, būtina toliau svarstyti, kaip sustabdymo ir prevencijos priemonės galėtų padaryti didžiausią poveikį, taip pat įvertinti parengties lygį ir poreikį koordinuotai reaguoti ES lygmeniu.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, pirmininkaujanti valstybė narė nusprendė aktyvuoti IPCR veikimo visu pajėgumu režimą ir 2020 m. kovo 6 d. sušaukti dar vieną neeilinį EPSCO tarybos posėdį, kuriame sveikatos ministrai turės galimybę įvertinti dabartinę padėtį ir priemones, kurių jau imtasi, kad būtų nustatytas geriausias požiūris į koordinuotą reagavimą į dabartinį COVID-19 plitimą ES.

Siekdama susisteminti diskusijas, pirmininkaujanti valstybė narė parengė klausimus, į kuriuos valstybių narių delegacijų prašoma atsakyti neeiliniame Tarybos posėdyje.

² OL C 57, 2020 2 20, p. 4–7.

DISKUSIJOMS SKIRTI KLAUSIMAI:

- 1) Kaip vertinate esamus ES lygmens mechanizmus atsižvelgiant į iššūkius, kuriuos kelia COVID-19 plitimas Europoje? Ar galėtumėte pasiūlyti papildomų veiksmų, kurie padėtų toliau gerinti komunikaciją ir dalijimąsi informacija?
- 2) Atsižvelgiant į dabartinį COVID-19 plitimo ES tempą, kaip vertintumėte šiuo metu jūsų šalyje taikomų priemonių veiksmingumą? Ar numatote, jeigu epidemiologinė padėtis pablogės, mažiau dėmesio skirti prevencijos ir pasirengimo priemonėms, kad dėmesys būtų sutelktas į gydymą?
- 3) Ar manote, kad priemonėmis, kurių Komisija jau ėmėsi, būtų suteikta pakankamai pagalbos valstybėms narėms, jei, nepaisant priemonių, kurių buvo imtasi, COVID-19 plitimas tęsis? Ar galėtumėte pasiūlyti papildomų veiksmų, kurie būtų naudingi jūsų šaliai tokioje situacijoje?
